

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ตามหลักโยนิโสมนสิการ
AWARENESS OF POLITICAL INFORMATION THROUGH ONLINE
MEDIA OF STUDENTS OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY,
ISAN CAMPUS ACCORDING TO THE PRINCIPLE
OF YONISOMANASIKARA

¹จันทน์ นามมา, ²พระครูวินัยธรวรชาติ ปยุตโต,
³พระมหาวิรุฬห์ วิโรจโน, ⁴พระครูสังฆรักษ์ทวี อภโย และ ⁵ชนาธิป ศรีโท
¹Jumnong Namma, ²Phrakruvinaidhorn Worachat Payutto,
³Phramaha Wiruth Wirojano, ⁴Phrakrusangkharak Thawee Abhayo
and ⁵Chanathip Sritho

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ประเทศไทย
Mahamakut Buddhist University, Thailand.

¹nononoy.1987@gmail.com

Received : May 2, 2022; Revised : May 20, 2022; Accepted : May 30, 2022

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ 2) เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ 3)

¹ นักศึกษา หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

² อาจารย์, หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

⁴ อาจารย์, ดร. สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

⁵ อาจารย์,ดร. สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 264 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์หาค่า t-test และ F-test (One-way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference) โดยใช้นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการเปิดรับสื่อ รองลงมาคือ ด้านการใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวิเคราะห์สื่อและด้านการประเมินสื่อ 2) แสดงผลการเปรียบเทียบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ จำแนกตามเพศ ชั้นปี และสาขาวิชาพบว่า นักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ คือ ควรรู้จักกลั่นกรองสิ่งที่ดี เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ วิเคราะห์แยกแยะข้อมูลด้วยเหตุและผล ใช้ความรู้ ในการสร้างสรรค์และตีความหมายของสื่ออย่างมีเหตุผล

คำสำคัญ : การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร, การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง, หลักโยนิโสมนสิการ

Abstract

The objectives of this thesis were ; 1) to study the Awareness Of Political Information Through Online Media Of Students Of Mahamakut Buddhist University, Isan Campus According To The Principle Of Yonisomanasikara, 2) to compare the Awareness Of Political Information Through Online Media Of Students Of Mahamakut Buddhist University, Isan Campus According To The Principle Of Yonisomanasikara principles and 3) to study the suggestions about the Awareness Of Political Information Through Online Media Of Students Of Mahamakut Buddhist University, Isan Campus According To The Principle Of Yonisomanasikara principles. The researcher collected the data from 264 sampling respondents, and analyzed the data by percentage, mean, standard deviation, T-test and F-test. While finding the differences of mean average, the researcher analyzed with LSD with 0.05

significant statistic. The findings were as follows; 1) The overall students' political news perception in 5 aspects was at high mean level. while considering in each aspect, it was found that the aspect of news exposure was at highest mean level, the second highest mean was using the media as benefit, and the lowest mean levels were news analysis and news measurement. 2) The overall result of the Awareness Of Political Information Through Online Media Of Mahamakut Buddhist University, Isan Campus According To The Principle Of Yonisomanasikara principles classified by sex, grade and majors was not different. It contradicted with the hypothesis. 3) The were some suggestions from this study ; to scrutinize the news as the guideline to practice, to analyze and classify with the rational thinking and to create and interpret the online social media with the rational thinking.

Keyword: Awareness of Information, Awareness of Political Information, The Principle of Yonisomanasikara

บทนำ

ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตถือว่าเป็นเทคโนโลยีที่มีบทบาทอย่างมากในทุกๆ หน่วยงาน โดยในแต่ละหน่วยงานนั้นก็จะมีการนำไปใช้ที่แตกต่างกันออกไป อย่างที่เราคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี ยกตัวอย่างเช่น อีเมล การติดต่อสื่อสาร การสนทนาการแชท การสืบค้นข้อมูลต่างๆ การเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ และอื่นๆ อีกมากมาย และอีกสิ่งหนึ่งที่เราได้รับความนิยมไม่แพ้กันก็เห็นจะเป็นในเรื่องของการใช้งานอินเทอร์เน็ตติดตามในเรื่องข้อมูลสารบันเทิง ละคร หรือที่เรารู้จักกันดีที่เราเรียกกันว่า ทวิตออนไลน์นั่นเอง โดยที่จะมีทั้งรายการสด ช้อนหลัง หรือบางรายการในปัจจุบันนี้มีออกอากาศแค่ช่องทางทวิตออนไลน์เท่านั้นก็มีเช่นกัน (ชฎาพร ทับคง, 2559)

การเมืองเป็นเรื่องที่มีความสำคัญกับชีวิตของคนที่อยู่ในสังคม การสื่อสารทางการเมืองจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตและการตัดสินใจของประชาชนอย่างกว้างขวาง นอกจากการสื่อสารทางการเมืองที่กระทำโดยนักการเมืองแล้ว การสื่อสารทางการเมืองโดยภาคประชาชนก็เริ่มมีบทบาทสำคัญเพราะการสื่อสารทางการเมืองเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับประชาชน การสื่อสารซึ่งกระทำโดยประชาชนเป็นสิ่งที่รัฐบาลต้องแสวงหา ทั้งนี้เพื่อให้รู้ว่าประชาชนต้องการอะไรไม่ต้องการอะไร และจะสนองตอบความต้องการของประชาชนแต่ละกลุ่มได้อย่างไร การเดินขบวนประท้วง เป็นรูปแบบหนึ่งของการสื่อสารทางการเมือง ซึ่งประชาชนต้องการยื่นข้อเสนอบางอย่างต่อผู้ปกครอง การสื่อสารลักษณะเช่นนี้มีให้เห็นในสังคมประชาธิปไตยอยู่เสมอ รัฐบาลต้องเรียนรู้วิธีการจัดการและการสื่อสาร

เพื่อคลี่คลายปัญหา อีกทั้งในทุกๆ สถานการณ์ทางการเมืองมีการสื่อสาร และทุกๆ การสื่อสารมีความสำคัญที่อาจจะนำไปสู่การตอบรับการสนับสนุน การปฏิเสธ การต่อสู้ขัดแย้ง หรือการเป็นปฏิปักษ์ต่อกันในที่สุด (สุรพล สุขะพรหม, 2562)

การศึกษาในระดับอุดมศึกษามีหน้าที่สำคัญ ในการผลิตกำลังคนระดับกลางและระดับสูงสร้างและ พัฒนาองค์ความรู้ ค้นคว้า วิจัย บริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมอุดมศึกษาจึงเป็น แหล่งรวมวิทยาการหลากหลายแขนง และเป็นศูนย์รวม ของนักวิชาการที่มีความรู้ความสามารถเป็นจำนวนมาก อุดมศึกษานอกจากถูกใช้เป็น เครื่องมือในการพัฒนาประเทศ ที่กำหนดโดยนโยบายและแรงผลักดันทางเศรษฐกิจและ สังคม แล้วอุดมศึกษายังเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมที่พึงปรารถนา ดังนั้น การเรียนรู้ทางการเมืองในสถาบันการศึกษามหาวิทยาลัย อุดมศึกษา จึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อ พฤติกรรมทางการเมืองของ เยาวชน วัยรุ่นส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการนำเทคโนโลยีมาใช้ และเชื่อว่าทำให้ชีวิตง่ายขึ้น สะดวกสบายขึ้น รวมถึงสร้างโอกาสใหม่ๆ ทั้งเรื่องการ ติดต่อสื่อสาร ค้นคว้าหาข้อมูลความรู้ ฯลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มวัยรุ่นไทยมีความรู้สึกที่ดี ต่อเทคโนโลยีในแง่ของความรู้สึกปลอดภัย มั่นใจ ได้เข้าสังคม และทันสมัย ทั้งยังพบว่า สื่อ ออนไลน์มีความสำคัญเป็นอันดับ 1 ในชีวิตของพวกเขา บางคนบอกว่าถ้าขาดไป จะมีอาการ เหมือนคนติดยาแล้วไม่ได้เสพเลยทีเดียว สื่อออนไลน์อาจกลายเป็นสิ่งที่มีคุณค่าทางจิตใจ และเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเด็กรุ่นใหม่ไปแล้วเพราะเยาวชนส่วนใหญ่จะเคลื่อนไหวน้อยลง ทำ กิจกรรมอื่นๆ น้อยลง พูดน้อยลง เพราะเปลี่ยนไปสนทนาผ่านมือถือ (Chat) ภาษาแหย่ง เพราะต้องการเขียนคำสั้นๆ บางคนก็ย่อคำหรือใช้คำแสลง เฉพาะกลุ่ม มีการปรับตัวเข้ากับ ผู้อื่นยากขึ้น เพราะมีโลกส่วนตัวบนออนไลน์มากกว่า โรคภัยไข้เจ็บถามหา เช่น นิ้วล็อก ปวด คอ สายตามีปัญหา ฯลฯ และแยกตัวออกจากสังคม เพราะพึ่งพาเทคโนโลยีอย่างเดียว เชื่อว่า ตนเองอยู่ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น (ปัทมาภรณ์ สุขสมโส, 2560)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการ รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ ทั้งนี้ เพราะข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมี ความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของทุกคน และเป็นสิ่งที่จะช่วยในการตัดสินใจ ในด้านต่างของการ ดำเนินชีวิตในปัจจุบันและอนาคตให้สอดคล้องกับการปกครองระบบประชาธิปไตยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของ นักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ มีขั้นตอนการ ดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา (ภาคปกติ) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จำนวน 775 คน (งานทะเบียนวัดผลมหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน, 2564)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษา (ภาคปกติ) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยา เขตอีสาน โดยผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ ได้ขนาด กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 264 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม มี ลักษณะเป็นแบบปลายปิด (Closed – Ended) และแบบสอบถาม แบบปลายเปิด (Open – Ended) โดยแบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบ แบบสอบถามซึ่งมีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เพศ ชั้นปี และสาขาวิชา เป็นแบบสอบถามแบบมี คำตอบให้เลือก

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ ใน 5 ด้านคือ 1) ด้านการเปิดรับสื่อ 2) ด้านการวิเคราะห์สื่อ 3) ด้านการเข้าใจสื่อ 4) ด้านการประเมินสื่อ และ 5) ด้านการใช้สื่อให้เกิดประโยชน์

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการนำข้อมูลที่ได้จากการจากแบบสอบถามซึ่ง เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS โดยใช้ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์หาค่า t-test และ F-test (One-way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า นักศึกษา (ภาคปกติ) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ที่ตอบแบบสอบถามโดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ส่วนมากศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 65.2 รองลงมา ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 26.1 และน้อยที่สุดศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4

2. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 : ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ โดยรวม ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการเปิดรับสื่อ	3.75	0.68	มาก
2. ด้านการวิเคราะห์สื่อ	3.58	0.70	มาก
3. ด้านการเข้าใจสื่อ	3.59	0.71	มาก
4. ด้านการประเมินสื่อ	3.58	0.70	มาก
5. ด้านการใช้สื่อให้เกิดประโยชน์	3.61	0.70	มาก
โดยรวม	3.62	0.63	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษา (ภาคปกติ) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการเปิดรับสื่อ รองลงมาคือ ด้านการใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวิเคราะห์สื่อ และด้านการประเมินสื่อ

3. การเปรียบเทียบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ จำแนกตามเพศ จำแนกตามชั้นปี แสดงดังตารางที่ 2-3 ดังนี้

ตารางที่ 2 : ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ จำแนกตามเพศ

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษา	ชาย		หญิง		t	sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการเปิดรับสื่อ	3.77	0.68	3.73	0.69	0.417	0.772
2. ด้านการวิเคราะห์สื่อ	3.63	0.66	3.56	0.71	0.795	0.361
3. ด้านการเข้าใจสื่อ	3.57	0.70	3.60	0.72	-0.298	0.698
4. ด้านการประเมินสื่อ	3.63	0.70	3.55	0.70	0.787	0.652
5. ด้านการใช้สื่อให้เกิดประโยชน์	3.61	0.67	3.61	0.71	0.044	0.354
รวม	3.64	0.61	3.61	0.64	0.381	0.704

จากตาราง 2 พบว่า นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะปัจจัยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของนักศึกษาการนำมาใช้ทั้ง 5 ด้านมีลักษณะคล้ายกันไม่เกี่ยวกับเพศ

ตารางที่ 3 : ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ จำแนกตามชั้นปี

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษา	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการเปิดรับสื่อ	3.73	0.70	3.80	0.65	3.72	0.66	3.75	0.76
2. ด้านการวิเคราะห์สื่อ	3.59	0.71	3.57	0.68	3.55	0.71	3.64	0.72
3. ด้านการเข้าใจสื่อ	3.63	0.72	3.52	0.71	3.32	0.48	3.66	0.81
4. ด้านการประเมินสื่อ	3.57	0.72	3.60	0.67	3.51	0.67	3.77	0.74
5. ด้านการใช้สื่อให้เกิดประโยชน์	3.64	0.71	3.56	0.69	3.47	0.38	3.60	0.83
รวม	3.63	0.65	3.61	0.61	3.52	0.48	3.68	0.70

จากตาราง 3 พบว่า นักศึกษาทุกชั้นปีภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะปัจจัยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของนักศึกษาและการนำมาใช้ทั้ง5ด้านมีลักษณะไม่ต่างกันเพราะอยู่ในช่วงวัยเดียวกัน

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนัสมนสิการ จำแนกตามชั้นปี จำแนกตามสาขาวิชา ดังตารางที่ 4-5 ดังนี้

ตารางที่ 4 : ค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนัสมนสิการ จำแนกตามชั้นปี

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig.
1. ด้านการเปิดรับสื่อ	ระหว่างกลุ่ม	0.289	3	0.069	0.201	0.896
	ภายในกลุ่ม	124.711	260	0.480		
	รวม	125.000	263			
2. ด้านการวิเคราะห์สื่อ	ระหว่างกลุ่ม	0.060	3	0.020	0.040	0.989
	ภายในกลุ่ม	128.941	260	0.496		
	รวม	129.001	263			
3. ด้านการเข้าใจสื่อ	ระหว่างกลุ่ม	1.660	3	0.553		
	ภายในกลุ่ม	133.248	260	0.512	1.079	0.358
	รวม	134.908	263			
4. ด้านการประเมินสื่อ	ระหว่างกลุ่ม	0.448	3	0.149	0.298	0.827
	ภายในกลุ่ม	130.199	260	0.501		
	รวม	130.647	263			
5. ด้านการใช้สื่อให้เกิดประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	0.614	3	0.205	0.414	0.743
	ภายในกลุ่ม	128.592	260	0.495		
	รวม	129.206	263			
6. รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	0.217	3	0.072	0.176	0.913
	ภายในกลุ่ม	106.947	260	0.411		
	รวม	107.164	263			

จากตาราง 4 พบว่า นักศึกษาทุกชั้นปีโดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะปัจจัยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของนักศึกษาและการนำมาใช้ทั้ง5ด้านมีลักษณะคล้ายกัน

ตารางที่ 5 :ค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนินัสมนสิการ จำแนกตามสาขาวิชา

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig.
1. ด้านการเปิดรับสื่อ	ระหว่างกลุ่ม	2.714	8	0.339	0.707	0.685
	ภายในกลุ่ม	122.286	255	0.48		
	รวม	125.000	263			
2. ด้านการวิเคราะห์สื่อ	ระหว่างกลุ่ม	5.568	8	0.696	1.438	0.181
	ภายในกลุ่ม	123.434	255	0.484		
	รวม	129.001	263			
3. ด้านการเข้าใจสื่อ	ระหว่างกลุ่ม	4.959	8	0.620	1.216	0.290
	ภายในกลุ่ม	129.948	255	0.510		
	รวม	134.908	263			
4. ด้านการประเมินสื่อ	ระหว่างกลุ่ม	5.004	8	0.625	1.269	0.260
	ภายในกลุ่ม	125.643	255	0.493		
	รวม	130.647	263			
5. ด้านการใช้สื่อให้เกิดประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	2.667	8	0.333	0.672	0.716
	ภายในกลุ่ม	126.539	255	0.496		
	รวม	129.206	263			
6. รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2.566	8	0.321	0.782	0.619
	ภายในกลุ่ม	104.598	255	0.410		
	รวม	107.164	263			

จากตาราง 5 การเปรียบเทียบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนินัสมนสิการ จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาทุกสาขาวิชาโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ พบว่า โดยภาพรวมระดับของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า นักศึกษามีการเปิดรับสื่อ มีการวิเคราะห์สื่อ มีการเข้าใจสื่อ มีการประเมินสื่อ และมีการใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร องค์ประกอบขั้นพื้นฐานของระบบสื่อสาร สามารถจำแนกออกเป็นส่วนประกอบได้ดังต่อไปนี้ ผู้ส่งข่าวสารหรือแหล่งกำเนิดข่าวสาร (Source) อาจจะเป็นสัญญาณต่างๆ เช่น สัญญาณภาพข้อมูล และเสียงเป็นต้น ในการติดต่อสื่อสารสมัยก่อนอาจจะใช้แสงไฟ คิวไฟ หรือท่าทางต่างๆ ก็นับว่าเป็นแหล่งกำเนิดข่าวสาร จัดอยู่ในหมวดหมู่หนึ่งเช่นกัน ผู้รับข่าวสารหรือจุดหมายปลายทางของข่าวสาร (Destination) ซึ่งจะรับรู้จากสิ่งที่ผู้ส่งข่าวสารหรือแหล่งกำเนิดข่าวสารส่งผ่านมาให้ทราบได้ที่ การติดต่อสื่อสารบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้รับสารหรือจุดหมายปลายทางของข่าวสารก็จะได้รับข่าวสารนั้นๆ ถ้าผู้รับสารหรือจุดหมายปลายทางไม่ได้รับข่าวสาร ก็แสดงว่าการสื่อสารนั้นไม่ประสบความสำเร็จ กล่าวคือไม่มีการสื่อสารเกิดขึ้นนั่นเอง ผู้วิจัยอภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.2 ด้านการเปิดรับสื่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า นักศึกษามีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook Line TikTok เป็นต้น มีอ่านเนื้อหาจากสื่อเหล่านั้นแล้วมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ จากการคิด การวิเคราะห์ และการพิจารณา มีจดจำและเข้าใจ ความหมายคำศัพท์ สัญลักษณ์ และเทคนิคที่ใช้ในการสื่อสาร สามารถรับรู้และเข้าใจเนื้อหาของสื่อประเภทต่างๆ ได้เป็นอย่างดี สามารถคิดเป็นวิเคราะห์เป็น โดยคิด และวิเคราะห์ได้อย่างถูกวิธี มีระบบ มีระเบียบ นักศึกษาได้เปิดรับสื่อประเภทต่างๆ อย่างรวดเร็ว และหลากหลายสอดคล้องกับหลักโยนิโสมนสิการข้อที่1คือ อุบายมนสิการ แปลว่า การคิดหรือพิจารณาโดยอุบาย คือคิดอย่างมีวิธี หรือถูกวิธีที่จะให้เข้าถึงความจริง สอดคล้องเข้าแนวกบัสจะ ทำให้หยั่งรู้สภาวะลักษณะและสามัญลักษณะของสิ่งทั้งหลาย (ลักษณะการคิดแบบวิเคราะห์กระบวนการ)

1.2 ด้านการวิเคราะห์สื่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า นักศึกษามีการตีความเนื้อหาของสื่อว่าสิ่งที่สื่อนำเสนอ นั้นส่งผลกระทบอะไรบ้างต่อสังคม โดยการคิด การวิเคราะห์ อย่างมีเหตุผลสอดคล้องกับหลักโยนิโสมนสิการข้อที่2คือ ปถ

มนสิการ แปลว่า คิดเป็นทาง หรือคิดถูกทาง คือคิดได้ต่อเนื่องเป็นลำดับ จัดลำดับได้หรือมีลำดับ มีขั้นตอน แล่นไปเป็นแถวเป็นแนว หมายถึง ความคิดเป็นระเบียบตามแนวเหตุผลเป็นต้น ไม่ยุ่งสับสน ไม่ใช่ประเดี้ยววกเวียนติดพันเรื่องนี้ ที่นี้ เดียวเตลิดออกไปเรื่องนั้นที่โน้น หรือกระโดดไปกระโดดมา ต่อเป็นขั้นเป็นอันไม่ได้ ทั้งนี้รวมทั้งความสามารถที่จะชักชวนนึกคิดเข้าสู่แนวทางที่ถูกต้อง ใช้หลักการวิเคราะห์พื้นฐาน กลวิธีต่างๆ ได้แก่ การเปรียบเทียบ/หาความแตกต่าง/ข้อเท็จจริง/ความคิดเห็นถึงเหตุและผล มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเมืองหรือเศรษฐกิจโดยใช้พื้นฐานความรู้เดิมและประสบการณ์ในการคาดการณ์ถึงผลที่จะเกิดขึ้น ใช้ความรู้เกี่ยวกับบริบททางประวัติศาสตร์ การเมือง เศรษฐกิจเป็นพื้นฐานของการสร้างสรรค์และตีความหมายของสื่อ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเหตุและผล

1.3 ด้านการเข้าใจสื่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า นักศึกษาทำความเข้าใจในสิ่งที่สื่อนำเสนอ ผู้รับสารแต่ละคนก็จะมีเข้าใจสื่อ สามารถคิดอย่างเป็นระบบ คิดอย่างเป็นระเบียบ และคิดอย่างมีเหตุผล เข้าใจสื่อสามารถตีความที่สื่อเสนอได้อย่างเหมาะสม เข้าใจในสิ่งที่สื่อนำเสนอสามารถคิดเป็น วิเคราะห์เป็น โดยคิด และวิเคราะห์ได้อย่างถูกวิธี ค้นหาและเข้าใจความจริงจากประสบการณ์ตรงผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 6 คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ ผ่านการมีสติในปัจจุบันจนเกิดความรู้จริงขึ้นสอดคล้องกับหลักโยนิโสมนสิการข้อที่3คือ การณมนสิการ แปลว่า คิดตามเหตุ คิดค้นเหตุ คิดตามเหตุผล หรือคิดอย่างมีเหตุผลหมายถึง การคิดสืบค้นตามแนวความสัมพันธ์สืบทอดกันแห่งเหตุปัจจัย พิจารณาสืบสาวสาเหตุให้เข้าใจถึงต้นเค้า หรือแหล่งที่มาซึ่งส่งผลต่อเนื่องมาตามลำดับ มีการเรียนรู้และรับรู้ข้อมูลอย่างถูกวิธี มีระบบ มีระเบียบ ต่อเนื่องจากเหตุสู่ผล เชื่อมโยงกันภายใต้พื้นฐานของคุณธรรมที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ

1.4 ด้านการประเมินสื่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า นักศึกษาสามารถที่จะประเมินคุณภาพของเนื้อหาที่มีคุณค่าต่อผู้รับสารมากน้อยเพียงใด วิเคราะห์และทำความเข้าใจสื่อแล้ว ประเมินค่าสิ่งที่สื่อเสนอว่ามีคุณภาพและคุณค่ามากน้อยเพียงใด สามารถวิเคราะห์ เข้าใจ และแยกแยะออกวิเคราะห์ดูด้วยปัญญาที่คิดอย่างเป็นระเบียบ รับรู้ข้อมูลข่าวสาร ทางด้านจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก หรือมีคุณค่าทางศีลธรรม จรรยาบรรณ สังคม วัฒนธรรมหรือประเพณี มากน้อยเพียงใด เชื่อมโยงความเกี่ยวข้องของเนื้อหากับประสบการณ์ พร้อมเสนอความเห็นในแง่มุมที่หลากหลาย

1.5 ด้านการใช้สื่อให้เกิดประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า นักศึกษาสามารถเลือกรับสื่อที่เป็นประโยชน์ได้ นำไปสู่การปฏิบัติ และการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม มีปฏิกิริยาตอบกลับสื่อได้ เช่น มีความคิดที่แตกต่างจากที่รับสื่อนั้นมา สามารถนำสิ่งที่ได้จากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมาวิเคราะห์ไปใช้ประโยชน์ แบบมีเหตุผล จนทำให้เกิดปัญญา มีการวางแผนการจัดการสื่ออย่างเหมาะสมและเลือกข้อมูลเพื่อนำมาคิด

เขียน พูด และสามารถส่งข้อมูลข่าวสารสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ให้รู้จักคิดเป็นคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล คิดถึงความจริง คิดในทางที่จะทำให้รู้จักใช้สิ่งต่างๆ ให้เป็นประโยชน์

2. การเปรียบเทียบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ จำแนกตามเพศ ชั้นปี และสาขาวิชา ผลการวิจัยพบว่า พบว่า เพศ ชั้นปี และสาขาวิชา มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตามหลักโยนิโสมนสิการ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ช่วงอายุใกล้เคียงกันไม่ว่าเพศชายหรือเพศหญิงและไม่ว่าศึกษาในสาขาวิชาใด มีพฤติกรรมการรับสื่อที่คล้ายกันทั้ง5ด้านที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุนิ ประจิตร (2563) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาตรีได้แก่ เพศ สาขาวิชาที่ศึกษาและชั้นปี มีทัศนคติต่อการใช้สื่อสังคม ออนไลน์ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากนิสิตระดับปริญญาตรีอยู่ในวัยที่ใกล้เคียง ย่อมมีกิจกรรม ความชื่นชอบ และการใช้ชีวิตที่ คล้ายคลึงกัน จึงทำให้มีทัศนคติต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ไม่แตกต่างกัน ทัศนคติต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตระดับปริญญาตรีมีความสัมพันธ์เชิงบวกในทุกด้านต่อความคิดเห็นต่อ ผลกระทบของการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ ด้านสังคมด้านการติดต่อสื่อสารด้านการแสดงถึงตัวตนด้านการเรียนด้าน สุขภาพด้านความบันเทิง และการดำเนินชีวิต เนื่องจากนิสิตส่วนใหญ่มีทัศนคติในเชิงบวกต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์ จึงมีความคิดเห็นว่าสื่อสังคมออนไลน์มีผลกระทบต่อตนเองในเชิงบวกด้วยเช่นกัน

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ เป็นประโยชน์มากในยุคปัจจุบันนี้โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนหรือวัยรุ่นซึ่งมีการเข้าถึงได้ง่ายกว่าวัยอื่นๆ แต่ด้วยความต้องการความรวดเร็วของผู้รับสื่อ โดยอาศัยสื่อออนไลน์จนขาดการใช้หลักการใช้หลักการรับสื่อที่ถูกต้องทั้ง5ด้าน ที่กล่าวมาในงานวิจัยซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมทางพุทธศาสนาคือหลักโยนิโสมนสิการ อาจจะทำให้การรับสื่อ การวิเคราะห์ เข้าใจ การประเมิน การนำไปใช้เกิดความผิดพลาดได้ จนอาจก่อให้เกิดความเสียหายในความเชื่อหรือการตัดสินใจทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ ตามหลักหลักโยนิโสมนสิการ จึงมีความสำคัญมาก ในการใช้ชีวิตในสังคมประชาธิปไตย

เอกสารอ้างอิง

- ชฎาพร ทับคง. (2559). รูปแบบการดำเนินชีวิต การรับรู้ข่าวสาร ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากข่าวสารทางทีวีออนไลน์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปัทมาภรณ์ สุขสมโสด. (2560). ผลกระทบของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ต่อการเปลี่ยนแปลงค่านิยมไทยในสังคมปัจจุบัน. รายงานการวิจัย. กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. กระทรวงวัฒนธรรม.
- สุรพล สุยะพรหม. (2562). การสื่อสารทางการเมืองของพระเทพปฏิภาณวาที (เจ้าคุณพิพิธ) : ศึกษาในช่วงเวลา พ.ศ.2540-2560. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยเกริก.
- สุนิ ประจิตร. (2563). การศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.

